

Honismereti Bibliográfia

Az anyanyelv az életben. Válogatás az oktatási és Kulturális Minisztérium anyanyelvi pályázataiból. Kiadja az Anyanyelvapolók Szövetsége és a Tinta Könyvkiadó. Bp. 2009. 380 old. – *Balázs Géza–Grétsy László:* Előszó; *Baksa Péter:* Közelítések az anyanyelvhez; *Bencze Imre:* Anyád nyelve – A magyar nyelv szimfóniája tíz tételben; *Bodnár Diána:* Anyanyelvünk parazitái; *Bodor Loránd:* Gyimesi csángók az édes anyanyelv tükrében; *Boronkai Dóra:* A társalgás, mint a szocializáció első lépcsőfoka; *Boszik Lóránd:* Kitisztult az ég; *Cseh Katalin:* Utóregések: Az anyanyelvről, meg a közérzetről; *Iványi Tibor:* A házszámot elvitte a szél: *Há való vagy? Sehá se!*; *Vitéz Ferenc:* Könyörű; *Kiss Fenni:* Nyári Séta; *Kovács Manuella Emese:* Szerelem a Balatonon; *Turzai Nóra:* „Trendi” magyar nyelv. *Körtvélyesi Klaudia dr.:* Az anyanyelv jelentősége a szlovákiai magyar közösség életében; *Lackfi János:* Variációk anyanyelvre – századok hangján; *Laczkó Mária:* A szavak ereje napjainkban; *Madarasi Mónika:* Mi a roma gyerek anyanyelve? – Anyanyelvünk felmérése egy általános iskolában; *Márki Anita:* „Po zákárpátszki” – Interferenciajelenségek a kárpátaljai magyar közösségben; *Nagy Éva:* Magyarok lenni s fiatalnak; *Nigriny-Demeter Adrienn:* Kitisztva; *Pomozsi Péter dr.:* Levelek a szedérfá alól – Őrsze nénem meséitől a nyelvökölögiáig; *Salamon Ferenc:* Állandó szókapcsolatok Háromszéken; *Schirm Anita:* Az anyanyelv az emberek életében; *Schweigerhardi Zsanett dr.:* Bormondások, Fröccs-szótár; *Sebő József:* Nyelvünk Bakony-erdejében; *Simon Dorottyia:* Mi is az az anyanyelv? *Somogyi Erika:* Így beszélnek diákjaim – A síófoki gimnazisták szóbeli kommunikációjának szó- (és kifejezés-) készlete; *Somos Csilla:* Ez a föld, ahol annyiszor, és ahol soha mégsem; *Svindt Veronika:* Gróf Széchenyi István: Az anyanyelvről ember és nemzet életében (Széchenyi lapangó írása a magyar nyelvről); *Szarvas Melinda:* Határtalan élet; *Szilvási Csaba dr.:* Az anyanyelv az életben; *Szítás Benedek:* A jog nyelve – a nyelv joga; *Vigh Erika:* Ösztönösen és tudatosan; *Zágorec-Csuka Judit:* Hűség és kétnyelvűség a muravidéki magyarok identitásának tükrében.

Ábrahám Vera: A lengyeltóti zsidó temető szöveg- és motívumkincsének analízisa. Magánkiadás. Szeged. 2008. 208 old.

Balázs Lajos: Amikor az ember nincs is ezen a világon. Paraszti nemi kultúra és nemi erkölcs Csíkszentdomokoson. Pallas-Akadémia Könyvkiadó. Csíkszereda 2009. 711 old.

Barabás László: Akiket fog a figura. Farsangi dramatikus szokások, népi színjátékok Marosszéken. Mentor Kiadó. a 30. évfordulóra. 2009. 797 old.

Barcs, a 30 éves város. (Szerk.: *Bagi Gáborné.*) Móricz Zsigmond Művelődési Központ. Barcs 2009. 387 old.

Bácsország. Vajdasági honismereti szemle. Kiadja a Bácsország Vajdasági Honismereti Társaság. Szabadka 2009. 4. (51. szám) 136 old. – A tartalomról: *Gasparik Mihály:* Amiről az Alföld ősmaradványai beszélnek; *Há-*

la József: A Tisza, az őszállatok temetője; *Móra Ferenc:* A mamut utazása; *Lidija Bali:* A vörös hajú istennő; *Kónya Bence:* Apró kincsek; *Mód László:* A szentesi agyagművesség fejlesztésére irányuló törekvések a XIX–XX. szd. fordulóján; *Báló Zoltán:* A „Sátán füstje”, avagy a dohányzás szokásának elterjedése a Zentai Múzeum leletanyagának tükrében; *Szelekovszky László:* A kunhalmok a történelem néma szemtanúi; *Dénes József:* Ismeretlen Árpád-kori nemesi várak Bács és Bodrog vármegye területén; *Rövid József:* A nád jelentősége, felhasználása a múltban és napjainkban; *Klein Rudolf:* Szivélyes szövetség a bácskai pusztákon; *Szabó Kocsis Zsuzsanna:* Tájházak, identitás és kulturális emlékezet; *Bordás Attila:* 200 éves az újverbácsi gimnázium – A 100 éves algimnázium története; *Gleszer Norbert:* A Rákóczi-helmek hazahozatalának rítusai Bács-Bodrog vármegyében, a saját tükrében; *Majer János:* Ninestelenl követni a ninestelen Krisztust – 800 éves a ferences rend; *Harmath Károly:* A ferencesek múltja és jelene a mai Vajdaság területén; *Báth Dániel:* A zombori ördögűző II.; *Beszédes Valéria:* Kálváriáink a XVIII. században; *Silling István:* Szent Antal-tisztelet Nyugat-Bácskában; *Kónya Sándor:* Szent Ferencről zengien szívünk égi dalt; *Korhecz Papp Zsuzsanna:* A Délvidék legszebb Szent Ferenc ábrázolása; *Mašić, Boris:* Az apatini apátság; *Fábián Borbála:* Egy templomtorony titkai: 250 éves a bajai Pádusi Szent Antal-templom; *Káich Katalin:* Kolostori színjátszás/iskolai színjátszás; *Škorić, Dušan:* A pétervári ferencesek; *Korhecz Papp Zsuzsanna:* A Szabadkai ferencesek portréorozata; *Gleszer Erik:* Than Károly élete és emlékezete.

Bodnár Zsuzsanna dr.: „Se kovász a kenyérének, s vize malmának”. Néprajzi fogalomtár a Hon- és népismeret oktatásához. Megyei Pedagógiai, Közművelődési és Képzési Intézet. Nyíregyháza 2008. 124 old.

Budapesti Negyed. Lap a városról. Főszerk.: *Gerő András.* Kiadja a Budapest Főváros Levéltára. 2009. 1. 240 old. – A tartalomról: *Rozsnyai József:* A pesti Esterházy palota és lakói; *Gál Éva:* Lakás vagy nyaraló? (a Rózsadombról); *Bácskai Vera:* Egy jómódú pesti polgárcsalád lakásviszonyainak stációi; *Halmos Károly:* Egy építész lakhelyei. Hild József építész és építómester tárgyi környezete – fizetéseképtelensége tükrében; *Gábor Eszter:* A polgári lakásigények mélyrepülése – az egy-szobás cselédszobás lakás; *Prakfalvi Endre:* Lehel (Élmunkás) tér 2. A., B., C., D.; *Preisich Gábor:* Közvélemény kutatás az új házak lakói között; *Bácskai Vera:* Egy úriház és lakói Pesten [Rákóczi u. 29.]; *Nagy Ágnes:* Lakóközösség kontra háztulajdonos, megbízott kontra házfelügyelő: osztályharc a bérházban: A budapesti házfelügyelők igazolása 1945-ben.

Csodaszervas III. Östörténet, vallás, néphagyomány. Szerk.: *Molnár Ádám.* Molnár Kiadó. Bp. 2009. 284 old. és XIV. színes képtábla. – A tartalomról: *Fodor István:* Mire szolgáltak a székita aranyzarvasok?; *Uray-Kőhalmi Katalin:* Csodaszervas a tajgában; *Márton Alfréd:* Szakralitás és hatalom a türköknél; *Peter B.*

Golden: A kazár szakrális királyság; **Kordé Zoltán:** A székelység eredetéről; **Tóth Endre:** Sacer Mons – szakrális helyek a magyarság kereszténység felvétele előtti valóságában; **Szakács Béla:** Szent László a XIV. szd.-i kódexfestészetben; **Szabados György:** Korai történelmünk szemlélete a XVIII. szd. végéig; **Voigt Vilmos:** A csudaszarvas; **Baski Imre:** Madjar: magyar eredetű néptörődék a kazakoknál? – **Kara György:** Ítélet egy mongol–magyar balítéléről; **Abrahamovits Endre:** Hagyományok és változások Korondon – Beszélgetés Páll Antalnéval; **Szemadám György:** A magyar népi kultúra elemeinek megjelenése animációs filmművészetünkben; **Abrahamovits Endre:** A táncháztól a népzene kutatásig – beszélgetés Jánosi Andrással; **Kiss Ferenc:** Válogatás 2006–2008. népzenei és világtzenei kiadványaiból.

Dávid Géza–Fodor Pál: „Ez az ügy fölöttébb fontos”. A Szultáni Tanács Magyarországra vonatkozó rendeletei. MTA Történettudományi Intézet Bp. 2009. 383 old.

Édes Anyanyelvünk. Az Anyanyelvpolók Szövetségének folyóirata 2009. 5. 20 old. – A tartalomról: **Bencédy József:** Szemben a nyelvi értékekkel; **Büky László:** Cumilla szép haja és kolmizóvas; **Balázs Géza:** A magyar nyelvstratégia felé; **Földiák András:** „Nyelvfejlesztés” közpénzen; **Jakab István:** Helyesírásunk hiteleért; **Lévai Zoltán:** Ahogy a Műgyetemen tanítom...; **Zimányi Árpád:** A magyartanártól a mozgóképkultúra- és médiatismeret-tanárig; **Buvári Márta:** Szálkák – Éltes hölgyek nyara; **Balog Lajos:** Az elveszett kincs; **Holczér József:** Nem mindig elég a vessző; **Minya Károly:** Üzletnév-bemutató; **Dóra Zoltán:** Egybe vagy külön; **Gárdonyi Éva:** Nyelvi játékok a kereskedelmi szlogenekben; **Kökényesi Nikolett:** Ne „veklájluk” az olvasóit!; **Szilágyi Ferenc:** Ilyen még nem volt (Magyar–inka nyelvrokonság, dél-amerikai magyar őshaza); **Grétsy László:** Egy mindentudó könyv a keresztnevekről.

Feresik Erzsébet–Raátz Judit: Keresztnevek enciklopédiája: A leggyakoribb női és férfinevek. Tinta Könyvkiadó. Bp. 2009.

Frech József–Frech Józsefné: Gyerekkorunk játéka. Somogyi gyerekjátékok. Magánkiadás. Nagyberki 2009. 175 old.

Füredi História. Helytörténeti folyóirat. Fel. szerk.: **Baán Beáta.** Kiadja a Balatonfüredi Városi Könyvtár és Helytörténeti Gyűjtemény, a Balatonfüredi Helytörténeti Egyesület. 2009. 3. 24 old. – **Lichtneckert András:** A füredi Kiserdő (Angolkert és a Fenyves) története 1790-től; **Elek Miklós:** A Balaton Gözhajózási Társaság részvénye (1846); **Nagy Ferenc:** A Balaton Egylet első alapszabálya; **Tóth-Bencze Tamás:** A Balatonfüredi Vöröskereszt szervezet; **Lucz Endre:** Adalékok a balatonfüredi közfoglalmi kikötő történetéhez; **Boross Marietta:** Balatonfüredi emlékeim: 1944. december 3. – 1945. április 25.; **Rácz János:** Füredi halásztopográfia.

Gazda László: Csángómagyar falvak I. A–G. Nap Kiadó 2009. 336 old. – Helytörténeti lexikon Acélfalvától Gyimesbükkig.

Gáborján Alice: A tardi kendermunka. A Néprajzi Múzeum tudománytörténeti kiadványsorozata 15. Néprajzi Múzeum – Herman Ottó Múzeum. Bp. – Miskolc 2009. 88. old.

Göncz József–Bognár Béla: Szép Felvidékünk III. Kastélyépítők emléke kordokumentumokon és történelmi emléklapokon. Sopron–Szombathely 2007. 216 old.

A Hagyomány burkai. Tanulmányok Balázs Lajos 70. születésnapjára. Szerk.: **Lajos Katalin, Tapodi Zsuzsanna Mónika.** Kriza Könyvek 33. Kriza János Néprajzi Társaság. Kolozsvár 2009. 352 old. – A tartalomról: **Mohay Tamás:** Párvalasztás, születés, gyász. Balázs Lajos hűségéről; **Bíró Béla:** A vágy ritusa; **Visszapillantás, rálátás és tanulások. Tódor Erika Mária** beszélget Balázs Lajossal; **Kiss Zsuzsanna Éva** beszélget Balázs Lajossal; **Voigt Vilmos:** Népi kultúránk képe; **Verebélyi Kincső:** Atmenetek – ritusok; **Zsigmond Győző:** A reneszánsz etnomikológiája, az etnomikológia reneszánsza; **Nagy István:** Kétnyelvű betlehemes játékok; **Kürti László:** Miért táncolnak az idegenek?; **Barabás László:** Állandó és változó a maroszekei húsvéti szokásokban; **Peti Lehel:** Krizishelyzeteket artikuláló vallásos tartalmú álmok egy moldvai csángó településen; **Barna Gábor:** A rózsafüzér társulatok tárgyi világa.

Harangszó. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja. Fel. szerk.: **Fábián Tibor.** Nagyvárad 2009. 19. 8 old. – A tartalomról: **Komádi Sándor:** Aradi református évszázadok; **Sólyom Emese:** Partiumi Néptánc-tábor; **Dukrét Géza:** XV. Partiumi Honismereti Konferencia.

Harangszó. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja. Fel. szerk.: **Fábián Tibor.** Nagyvárad 2009. 20. 8 old. – A tartalomról: Újvárossy Ernőre emlékeztek Temesváron,

Harangszó. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja. Fel. szerk.: **Fábián Tibor.** Nagyvárad 2009. 21. 8 old. – A tartalomról: **Gazda Árpád:** Népfelkelés Tökés László ablakából 1.

Harangszó. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja. Fel. szerk.: **Fábián Tibor.** Nagyvárad 2009. 22. 8 old. – A tartalomról: **Kupán Árpád:** Mozzanatok a dobrai eklézsia történetéből; **Gazda Árpád:** Népfelkelés Tökés László ablakából 2.

Harangszó. A Királyhágómelléki Református Egyházkerület gyülekezeti lapja. Fel. szerk.: **Fábián Tibor.** Nagyvárad 2009. 23. 8 old. – A tartalomról: **Sándor Lajos:** Tolnay Tibor emlékére; **Gazda Árpád:** Népfelkelés Tökés László ablakából, 3.

Hágár országa. A magyarországi zsidóság: történelem, közösség, kultúra. Szerk.: **Szalai Anna.** Antall József Alapítvány – Kossuth. Bp. 2009. 306 old.

Horváth József: Csurgó monográfiája. Kiadja az Önkormányzat. Csurgó 2009. 544 old.

Istrate, Daniela Marcu: A gyulafehérvári római katolikus székesegyház és püspöki palota régészeti kutatása (2000–2002). Teiki László Alapítvány. Bp. 2008. 669 old.

Jászszági évkönyv 2009. Szerk.: **Pethő László** és **Egyedfi Gizella.** Kiadja a Jászszági Évkönyv Alapítvány. Jászberény 2009. 322. old. – A tartalomról: **Frivaldszky János:** Bepillantás Krúdy Gyula műhelyébe; **Kovács J. Béla:** A nart eposztól I. Rákóczy György szabályáig; **Kakukk Máttyás:** Hetaegkattú Koszta születésének 150. évfordulójára; **Fodor István Ferenc:** Hegyfokj Kabos

nyomában; *Lovas Lajos*: Morális bűncelekmények a XVIII–XIX. szd-i Jászkunságban; *Szabó László*: Az osztét nép nemzetté válása; Archiv fotók a jászsági Makó családok történetéhez; *Wirt Lajos*: Adatok a jászsági Makó családok történetéhez; Jászkisér várossá nyilvánításáról szóló előterjesztés; *Hajdú László*: A városi cím megszerzése és a feltárló lehetőségek; *Földi József*: Árokszállásról, mint kvázi kistérségi központtól; *Nagyné Fehér Edit*: Tíz éves a Fogódkodó Egyesület; *Tóth Edit*: Nincsen korhatár – interjú Ritoókné Adám Magda pedagógussal; *Farkas Kinga*: Jászok munkavállalása Svédországban; *Hegyi Csilla*: Természetvédelem a Tápió-vidéken; *Nagy András*: Összét rokonainknál ünnepeltünk; *Bibókné Tomcsányi Rozália*: Pusztamonostor női viselete; *Csomor Józsefné*: A jászberényi Gimnázium egyik jeles diákjáról [Donáth Ferenc]; *Csörgő Teréz*: A tehetségek kibontakozásának lehetőségei a középiskolában; *Fodor István Ferenc*: Béreltük Pákát; *Lukács László*: 1848–49-es jászalsószentgyörgyi honvédek nyomában; *Miklós Gyula*: Tíz év a jászberényi Tanítóképző Főiskolán; *Törőcsik István*: Jászapáti nevének eredetéről.

Juhász Katalin (szerk.): Tiszta sorok. Tanulmányok a tisztaságról és a tisztálkodásról. *Dokumentáció Ethnographica* 25. L'Harmattan – Angyalföldi Helytörténeti Gyűjtemény – MTA Néprajzi Kutatóintézet. Bp. 2009. 332 old. – *Juhász Katalin*: Előszó; *Verebélyi Kincső*: Gondolatok a tisztaság értelmezéséről; *Kapitány Ágnes-Kapitány Gábor*: Néhány gondolat a tisztaság szimbolikájáról; *Juhász Katalin-G. Szabó Zoltán*: A hidrogeológiai viszonyok és a vízhasználat összefüggései, különös tekintettel a Balaton-felvidék településeire; *Várkonyi Gábor*: „Isten a hóvízbe vezetvén...” Tradíció vagy divathullám, fürdőskultúra a 17. századi Magyarországon; *Deáky Zita*: Közegészségünk miseriái – köztisztasági kérdések Magyarországon a 19. szd. végén; *Gergely Katalin*: Források, kutak a Svábhegyen – a svábhegyi vízház; *Czinger Silvia*: Higiéniá és tisztálkodás a százzadelőn, Budapest; *Peterdi Vera*: „... arc, fül, nyak, váll, karok, hónalj...” Tisztálkodási, tisztántartási szokások és szabályok egy középosztálybeli családban 1923–1933 között; *Jávor Kata*: A higiéniai gyakorlat változása az ideák, köztük a saját testhez való változó viszony tükrében – Zsombó, 1977–2007; *Lajos Veronika*: Testek-tisztaság-modernitás – kulturális és társadalmi összefüggések Moldvában a bájé kapcsán; *Báti Anikó*: „Este örömmel, reggel körömmel”. A mosogatástól a szájhigiénéig; *Murányi Veronika*: A ház szennye, szemete. Hulladékkezelés Gyimesközépkolon az ezredforduló után; *Dyekiss Virág*: A takarítás rendje Alsószentivánon; *Vincze Ildikó*: Nem a virágoskertet kell öntözgetni, hanem a szőlő legyen beöntözve – A lakóház és az udvar rendben tartása Tabajdon; *Valuch Tibor*: „Mosdunk, fürdünk, fogat mosunk...” – Tisztálkodási és testápolási szokások változásainak jellegzetessége 1945 után; *Nagyfalusi Ágnes*: Divat? Szépség? Igénység? Női szörtelenítés – Motivációk eszközhasználat; *Sári Zsolt*: Szappantörténetek a Szabadtéri Néprajzi Múzeum gyűjteményéből; *Paréj Gabriella*: Az udmuirt muncesó; *Kovács-Tóka Anita*: Az udmuirt fürdőház és a vele kapcsolatos hiedelmek, szokások; *Tátrai Zsuzsanna*: Aranyos víz, szótlan víz; *Órsi Julianna*: A családi élet tiszta-

sága – Erkölcsi normák és szankciók a családi hírnév megőrzéséért a 18–19. szd.-ban.

A Kapisztrán Szent János Templom 60 éve, 1949–2009. Szerk.: *Frajka Félix*. Kapisztrán Szent János Templomig. Bp. 2009. 59 old.

Katona Csaba: Écsy László balatonfüredi fürdőigazgató naplója, 1850–1852., 1856. *A Balatonfüred Városért Közalapítvány kiadványai* 38. Balatonfüred 2008.

Katona Csaba: „Füreden az idén először nekem huzatik szerenádn...” Slachta Etelka balatonfüredi naplója (1841). *A Balatonfüred Városért Közalapítvány kiadványai* 37. Balatonfüred 2008.

Kovács Sándorné: Árpádföld és iskolája. Kiadja a Főváros XVI. kerületi Önkormányzata. Bp. 2009. 208 old.

Könyv, Könyvtár, Könyvtáros. Szerk.: *Bartók Györgyi és Mezey László Miklós*. Kiadja a Könyvtári Intézet. Bp. 2009. 11. 60 old. – A tartalomról: *Nagy Attila*: Benedek Elek időszerűsége; *Magyarné Fazekas Ágnes*: K90özépkorúak attitűdje az olvasásra és fogalomkörére vonatkozóan egy metaforavizsgálat tükrében.

Lakatos István: Csikszentmiklós, a megtartó falu. Szerzői 2009. 254 old.

Limes I–II. Tudományos Szemle. Főszerk.: *Virág Jenő*. Szerk.: *Seres Attila*. Tatabánya 2009. 2-3. 113+137 old. (Délvidék 1941–1944.) – *Seres Attila*: Bevezető; *Szügyi Ferenc*: A Délvidék 1941/1944 közötti történetére vonatkozó források a zentai Történelmi Levéltárban; *Bagdi Róbert*: A Délvidék népeisége az 1941. évi népszámlálás alapján; *Demeter Gábor-Radics Zsolt*: A Délvidék gazdasági-társadalmi visszaesése (1941–1941); *A. Sajti Enikő*: A magyar állam berendezkedése a Délvidéken 1941–1944; *Pihurik Judit*: Magyarok és szerbek a Délvidéken 1941–1944; *Ema Neimarlija*: A német kisebbség sajátos helyzete a Bácskában a magyar fennhatóság idején 1941–1944; *A. Sajti Enikő*: Hány magyar áldozata volt a partizánmegtorlásoknak a Délvidéken? Historiográfiai áttekintés; *Molnár Tibor*: Zenta 1944 őszén: a hatalomátvételtől a leszármásig (1944. 10. 8.–1944. 11. 09.); *Mészáros Zoltán*: Az 1944–1945-ös vérengzések nyoma a jugoszláviai állami propagandában; *Seres Attila*: Bukovinai székelyek a Bácskában 1941–1944: Iratok a Szent László Társulat levéltárából; *Galántha Gergely*: Adalékok a délvidéki háborús bűnösök Jugoszláviába irányuló kiadatási eljárásaihoz; *Kovács Csaba*: A délvidéki magyarok történelmi emlékezete és identitása a terület-visszacsatolás és az 1944–45-ös atrocitások kapcsán.

Magyar Napló. A Magyar Írószövetség Lapja. Főszerk.: *Oláh János*. Bp. 2010. 10. 72 old. – A tartalomról: *Beke Kata*: A tömeggyilkosság elkerülhetetlen hibaszázaléka. Túlélőként a Kossuth téri [1956-os] vérengzésről; *Fábián László*: Hová tűnt a piros vér a pesti utcáról? – Tamási Lajos emlékezete; *Miskolczi Ambrus*: Reformot! De hogyan? – Kazinczy Ferenc és Berzeviczy Gergely furcsa vitája; *Péntek János*: Évfordulók a Magyar nyelv évében; *Székelyhídi Ágoston*: Nemzet, anyanyelv, anyaország; *Nagy Gábor*: A nemzeti önismeret a magyar költészetben – Az 1960-as évektől az ezredfordulóig; *Kovács István*: Közéletéről és irodalomról, a közelmúltól és a még közelebbi jövőről.

A magyar szolidaritás balatonboglári példái. 1939–2009: Teleki Pál és Varga Béla. *Boglári Füzetek*. Kiadja az Önkormányzat. Balatonboglár 2009. 80 old.

Merieszke Rezső: Budakalász története az őskortól napjainkig. *Kalászi Krónikás Könyvek I.* K.ós Károly Általános Művelődési Központ. Budakalász 2009. 43 old.

Misóczki Lajos: Vallás- és egyházügyi a Rákóczi-zabadságharc idején. Gyöngyös Város Önkormányzata. Gyöngyös 2009. 268 old.

Moldvai Magyarság. Szerk.: *Iancu Laura*. Hargita Kiadóhivatal. Csíkszereda 2009. 12. 22 old. – A tartalomról: *Csillag Balázs:* Beszámoló a Szitáról; *Szőcs Lóránt:* Tízéves a Moldvai Csángó Oktatási Program; *Botezatu Victoria-Oana-Szőcs Lajos Levente:* Szerelem, szerelem...; *Oláh-Gál Elvira:* Hazamenni – avagy mennyit ér a csángó értelmiség sorsa; *Duma-István András:* Klézse falurésze, Tyúkszer; *Nick Ferenc:* Az elhagyott idő Csoma Gergely új főtábornokról; *Sylvester Lajos:* Csupa csapás az élet; *Gazda László:* A „Vrancea Kincsei” pionírpedigó II.; *Jerney János* keleti utazása a magyarok őshelyeinek kinyomozása végett 1844 és 1845; *Iancu Laura:* Mózsai esete az Ősszakállúval.

Múzeumőr. A múzeumi ismeretterjesztés lapja. Szerk.: *Bánkiné dr. Molnár Erzsébet*. *Keckeméti* 2009. 4. sz. 119–150. old. – A tartalomról: *Bánkiné Molnár Erzsébet:* Száz éve született Lükő Gábor, a tudós muzeológus; *Ujváry Zoltán:* Holló László rajza édesapjáról; *Selmeczi László:* Móra-émlékek Szolnokról; *Bódán Zsolt:* A gyulai Ladics-hagyaték a világhálón; *Bagi Gábor:* A kiskunsági földművelés 1848-ban, a szabadságharc előestéjén; *Péterné Fehér Mária:* A német kisebbség gyökerei; *Bereznai Zsuzsanna:* Népi gombaételek Oszdólán; *Mészáros Márta:* Diszes gyászkoesi a Kiskun Múzeumban.

Műemlékvédelem. Kulturális Örökségvédelmi folyóirat. Főszerk.: *Valter Ilona*. Bp. 2009. 5. 285–364. old. – A tartalomról: *Buzás Gergely:* Középkori fürdők; *G. László Judit-Papp Adrienn:* A budai török fürdők kutatása az évezred elején; *Simon Anna:* Az esztergomi strandfürdő; *Rozsnyai József:* A Gellért-fürdő és -szálló építésének története; *Bujdosó Győző:* A Szent Gellért Gyógyfürdő 2007–2008. évi műemléki rekonstrukciója.

Műemlékvédelem. Kulturális Örökségvédelmi folyóirat. Főszerk.: *Valter Ilona*. Bp. 2009. 6. 365–440. old. – A tartalomról: *Fejérdy Tamás:* „Ingó” és „ingatlan” műemlékek; *Buzinkay Péter:* A hivatali műtárgyfelügyelet 10 éve (1998–2008); *Merczi Miklós:* A városi közönségi közlekedés tárgyi emlékeinek megőrzése; *Péntekné Ungváry Mária-Közeghy-Puska Ildikó:* Halottkémlés, halotti szemle, halotti jegyzőkönyv – különös tekintettel gróf Széchenyi István halotti jegyzőkönyvére; *Opra Zsuzsanna:* A szeplőtelen fogantatás disputája a gyöngyösi ferencesek egykori oltárképen.

Műemlékvédelem. Kulturális Örökségvédelmi folyóirat. Főszerk.: *Valter Ilona*. Bp. 2009. 6. 365–440. old. – A tartalomról:

Redemptio. A jász és kun települések honismereti lapja. Fel. szerk.: *Hortiné dr. Bathó Edit*. Kiadja a Jász Múzeumért Alapítvány. 2009. 6. 24 old. – A tartalomról: Oklevelek a négyzállási Kompolth-ok és Kürt birtok történetéhez; *Farkas Kristóf Vince:* A csigacsontról;

Aszlan A. Cucijev: Magyar szabják az Észak-Oszét Alán Köztársaság Nemzeti Múzeumában; *Gulyás Erzsébet:* Jászsági sajtó a rendszerváltáskor I; *Gömöri Árpád:* In memoriam Bethlendy Béla; dr. *Farkas Ferenc:* 135 év a tudomány és a szolgálatában; *Bojáró Királyné:* Tevékeny ősz a szolnoki Nyitnikék Óvodában; Emlékmű a jászkonuszároknak; *Gulyás Katalin:* A 2008/2009. évi megyei helytörténeti pályázatok; *Vig Márta:* Egy rendezvényről, s a Kunhegyesi helytörténeti füzetek 8. számáról.

Salamín András-Vigh Józsefné Mezőséry Viktória: Az Angolkisasszonyok Zugligeri Intézete II. – tanítványok emlékezete. *Hegyhádkünk gyöngyszemei*, II. Bp. Infotop Kft. 2009. 124 old.

Séta a pesti Vármegyeházán és irodalmi barangolás Pest megyében. Szerk.: *Makra Borbála* és *Szadváriné Kiss Mária*. Kiadja a Pest Megyei Közművelődési Intézet. Bp. 2009. 246 old. – Dr. *Szőcs Lajos:* Köszöntő; *Sin Edit:* Irodalmi barangolás Pest megyében.

Somogyi Honismeret. Kiadja a Somogy Megyei Honismereti Egyesület. 2009. 2. 126 old. – *Frech József:* Szalacska; *Lesz Éva:* Somogyzil élte egykor és most; dr. *Gáspár Ferenc:* Az első szoborvita Kaposváron; *Friesz Kázmér:* Egy zamárdi adalék 1957-ből; dr. *Magyar Kálmán:* A hedrehelyi ferences kolostor; *Vonyó Attila:* Hagyományok a siófoki kistérségben; *Frankovics György:* Mennyei szita, mennyasztonyi szita; *Fülöp András:* A tabi rk. templom falfestményei; dr. *Haragh Ferenc:* Emlékezés a szelízi évszázados bútkőkre; dr. *Sipos Csaba:* Százötven éve született Vikár Béla; dr. *Vértes László:* Pusztasátor – a Somogyból indult költő; *Matyikó Sebestyén József:* In memoriam Schéner Mihály; *Gálné Jáger Márta:* A XXIII. Mesztegnői honismereti találkozó; dr. *Gáspár Ferenc:* Dr. Bodosi Mihály emléktáblájának avatására. Dr. *Sipos Csaba:* Püski Sándor: Könyves sors – magyar sors.

Soós Sándorné: „...fonjunk rózsafüzért szép Üdvözlétebül! A rózsafüzér imádsága és rózsafüzéres versek a XIX–XXI. századi magyar irodalomban. Magyarok Nagyszonyia Ferences Rendtartomány. 2009. 268 old.

Szabó Ferencné: Az élet legárnyékosabb oldaláról. Szociográfia a cigányokról. Jászöveg Műhely Bp. 2009. 204 old.

Szatlóczi Gábor: A Tátika vár története. A Gersei Pethő család és tátikai várudalmuk története. História-antik Könyvkiadó. Bp. 2009. 169 old.

Százhuszonöt év Angyalföldön. A Nyíró Gyula Kórház születésnap emlékkönyve, 1884–2009. M. Mediprint Szakk. Bp. 2009. 110 old.

Szépalom. A Kazinczy Ferenc Társaság Évkönyve 19. Szerk.: *Kovács Dániel*. Sátoraljaiújhely 2009. 680 old. – A tartalomról: *Biró Ferenc:* Magyarosítási szándékok 1790 körül; *Debreczeni Attila:* Kritika, nyilvánosság, izlés a Magyar Museum programjában; *Szilágyi Márton:* Az érzékeny levélregény magyar variációja; *Mezei Márta:* Viselet és viselkedés Kazinczy portréiban; *Fried István:* Önletrajziség, Kazinczy Ferenc, „paktum” az olvasóval; *Szathmáry István:* Kazinczy stilisztikai nézeteiről – még egyszer; *Koncz Sándor:* „Szellem vala ő...” – Kazinczy Ferenc emlékezete; *Vácsi János:* Kazinczy legkiválóbb fordításai (1801–1816); Kazinczy

Ferenc Cseh- és Morvaországban; *Kiss Endre József*: Kazinczy Ferenc és a maszonéria; *Bojtor István*: Kazinczy Ferenc vallásossága; *Martinák János*: Kazinczy Ferenc és Kisfaludy Sándor vitájáról; *Szakra Éva*: Kazinczy és a kertművészet; *Bánfalvy Anna*: Kazinczy kertjei: utazások, kertelmények; *Csorba Csaba*: Kazinczy városa: Sátoraljaújhely; *Fehér József*: Kazinczy és Tokaj; *Kováts Dániel*: Zarándokút a fogságot szenvedő Kazinczy nyomában; *Kiss Lajos*: A gyógyszergyártó és -forgalmazó gróf Török Lajos; *Diószegi György Antal–Diószegi Krisztina*: Spilenberg Pál, a szerkesztő; *Praznovszky Mihály*: Kubinyi Ágoston önéletrajza; *Halászi Aladár*: Geleji Katona István, a nyelvvédő; *Mizser Lajos*: Aranylábú; *Nyiri Péter*: Gondolatok a gyökérről és a Czuczor–Fogarasi szótárról; *Papp Sándor*: A nyelvújítás és a kémia; *Nyirkos István*: A magyar Nyelv élettere; *Balázs Géza*: Ezt fölírni! Nyelvi jegyzetek; *Nagy Levente*: Magyar Nyelvi Szolgáltató Iroda, 2009; *Dombóvári János*: Páros szárnyunk, az anyanyelv és a zenei anyanyelv titkairól; *Katona Rezsőné*: Vallomás az anyanyelvről; *Csohány János*: Kálvin János életpályája; *Trajtler Dóra*: A Consecratio templmi noví és a bekecsi templom feliratai; *Benke György*: Teológia és irodalom; *Ótvös László*: Kálvini hatások a magyar szépirodalomban; *Barsi Ernő*: Csokonai és a néphagyomány; *Pátkai Róbert*: Nemzeti himnuszunk; *Kun Miklós Jenő*: Pósa Lajos eredeti olvasókönyvei és Az Én Újságom; *Petercsák Tivadar*: Az erdőhasználat 16–18. századi szabályozása; *Viga Gyula*: A táj és a hagyományos paraszti gazdálkodás átalakulása; *Tamási Edit*: Egy évszázados család Borsodszadányban: a Kecskemétiak; *Evva Margit*: A fáji Fáy család abaújdevecseri ága; *Kovács Eleonóra*: Batthyányné (Budai) Apraxin Júlia; *Horvai-Simon Sarolta*: Magyar konyha és vendéglátás a reformkorban; *Vincze Tamás*: „A Mikszáth-ünnep annyira szépen folyt le...”; *Cap György*: A proletáridiktatúra és a cseh megszállás Zemplénben; *Kézi Erzsébet*: A sárospataki kollégium három, Erdélyből jött jeles tanára; *Filep Antal*: Győrffy István élő öröksége; *Bencsik János*: Felszabadulás, avagy az új rend berendezkedése Tarcalon; *Scabó Zoltán*: Noszvajai gyűjteménytanulmányok, 1958; *Polner Zoltán*: A magyar Faust-mondák nyomában; *Oroszné Prepeg Erika*: A Tarcali Helytörténeti Gyűjtemény életrajzához; *Dodek Jenő*: Bélyi krónika 1919–1940; *Kazinczy Ferenc A. G.*: Utunk Németországban keresztül Dánia felé; *Kováts Lorántné*: Történelmi idők Kassán II. (1945); *Köszeghy Elemér*: A „hármás énhasítás”; *Engelmayer Ákos*: Szepes; *Czenhe Zoltán*: Confessio Gömör-riensis; *Mihalovicsné Lengyel Alojzia*: Útirajzok Kárpátaljáról; *Somogyi Gábor*: Újhely nagy jötevője, Somogyi Ilona emléke; *Panyuscsik Jánosné*: Zsujta és a Görgeyek; *Siska József*: Bodrogköziek Vereckén; *Fehér József*: Búcsúsúnavak dr. Busa Margittól; *Dukrét Géza*: Emléktűlés Érsemjénben; *Kováts Dániel*: Péchy Blanka és az anyanyelvi mozgalmak; *Wacha Imre*: Kiállítás a beszédművelő mozgalmakról.

Szilágyi Erzsébet: A Lónyay Utcai Református Gimnázium és Kollégium története – I. k.: Diákok: 1859–1952; 1990–*Schola-Orbis magyar iskolatörténeti adattár*, 2. 2009. Bp. 2009. 407 old.

Tankó Gyula: Gyimes a politika árnyékában. Státus Kiadó. Csíkszereda 2009. 336 old.

Tilesik György: Szombathely kereskedelme és kereskedelmi jelentősége a 19. szd. első felében. *Archivum Comitatus Castriferrei. Kisonográfák*, 3. Vas Megyei Levéltár. 2009. 232 old.

Tiszta sorok. Tanulmányok a tisztaságról és a tisztálkodásról. Szerk.: *Juhász Katalin. Documentatio Ethnographica* 25. Angyal földi Helytörténeti Gyűjtemény – MTA Néprajzi Kutatóintézet. Bp. 2009. 332 old. – *Verebélyi Kincső*: Érték és mérték: gondolatok a tisztaság értelmezéséről; *Kapitány Ágnes–Kapitány Gábor*: Néhány gondolat a tisztaság szimbolikájáról; *Juhász Katalin–G. Szabó Zoltán*: A hidrogeológiai viszonyok és a vízhasználat összefüggései, különös tekintettel a Balaton-felvidék településeire; *Várkonyi Gábor*: „Isten a hővizbe vezetvén...” Tradíció vagy divathullám a 17. szd-i Magyarországon; *Deáky Zita*: Közegészségügyünk miseriái – köztisztasági kérdések Magyarországon a 19. szd. végén; *Gergely Katalin*: Források, kutak a Svábhegyen – a svábhegyi vízház; *Czinger Szilvia*: Higiénia és tisztálkodás a századelőn, Budapest; *Peterdi Vera*: „arc, fül, nyak, váll, karok, hónalj...” Tisztálkodási, tisztántartási szokások és szabályok egy középosztálybeli családban 1923–1933 között; *Jávorka Kata*: A higiéniai gyakorlat változása az ideák, közöttük a saját testhez való viszony tükrében; (Zsombó 1977–2007); *Lajos Veronika*: Testek–tisztaság – modernitás – kulturális és társadalmi összefüggések Moldvában a bájé kapcsán; *Báti Anikó*: „Este örömmel, reggel örömmel”. A mosogatástól a szájhigiénéig; *Murányi Veronika*: A ház szennye, szemete. Hulladékkezelés Gyimesközéplekton az ezredforduló után; *Dyckiss Virág*: A takarítás rendje Alsószentivánon; *Vincze Ildikó*: Nem a virágoskertet kell öntözgetni, hanem a szőlőt legyen bekötözve – A lakóház és az udvar rendben tartása Tabajdon; *Valuch Tibor*: „Mosdunk, fürdünk, fogat mosunk...” – Tisztálkodási és testápolási szokások változásainak jellegzetessége 1945 után; *Nagyfalusi Ágnes*: Divat? Szépség? Igényesség? Női szőrtelenítés – Motivációk eszközkezelés; *Sári Zsolt*: Szappantörténetek a Szabadtéri Néprajzi Múzeum gyűjteményéből; *Paréj Gabriella*: Az udmurt muncsó; *Kovács-Tóka Anita*: Az udmurt fürdőház és a vele kapcsolatos hiedelmek, szokások; *Tátrai Zsuzsanna*: Aranyos víz, szótlan víz; *Órsi Julianna*: A családi élet tisztasága – Erkölcsei normák és szankciók a családi hírnév megőrzéséért a 18–19. szd.-ban.

A történelem segédtudományai az Európai Unióban. „Határok nélkül”. Nemzetközi tudományos konferencia ragyolczi Csoma József heraldikus, genealógus, archeológus születésének 160. évfordulója alkalmából. Encs – Abaújdevecser, 2008. Szerk.: *Evva Margit, Kóczy T. László, Pandula Attila*. Széchenyi István Egyetem Győr, Magyar Heraldikai és Genealógiai Társaság, Abaúji Honismereti és Helytörténeti Egyesület Encs, Városi Művelődési Központ és Könyvtár Encs. Kiadja a Városi Művelődési Központ és Könyvtár Encs 2009. 178 old. – *Dr. Ódor Ferenc*: Előszó; *Spilenberg–Diószegi György Antal*: A hegyaljai görögök kereskedelmi tevékenységének főbb jellemzői a XVII–XVIII. szd.-ban; *Lakatos Sarolta*: A nagykallói Kállayak napkori főága a 19. szd. végén és a 20. szd. első felében; *Csorba Csaba*: Cimerhasználat Magyarországon 1526 után; *Csorba Csaba*: Zempléni címerek; *Szemán Attila*: Bányászjelvé-

nyek kialakulása Magyarországon; *Vitek Gábor*: Fejér vármegye nemesi felkelési zászlói; *Pandula Attila*: Az 1898-ban alapított „Díszérem negyvenévi hű szolgálattért” adományozási gyakorlata a Horthy Korszakban; *Szálkai Tamás*: Fegyverzet ábrázolása 1526 előtti magyar címeres leveleken; *Várlaki M. Péter-Kóczy T. László*: Genealógiai mítosz és allegória a velencei Pala d'oro-n és Szent István intelmeiben; *D. Négyvessy László*: A kecskeméti nemesség az 1809. évi nemesi insurrekcióban; *Nagy Lajos Zoltán*: A krasznikvajdai Szent-Imrey család; *Evva Margit*: „A történelmi Abaúj vármegye régészeti leletei Csoma József szemével”; *Bakti-Bartusné Hellebrandt Magdolna*: Az elmúlt száz év ásatásai Abaújban; *Vitek Gábor*: A történelem segédtudományai az Európai Unióban. „Határok nélkül” – összefoglaló az emlékülnepről és a tudományos konferenciáról.

Ugrai János: Önállóság és kiszolgáltatottság. A Sárospataki Református Kollégium működése, 1793–1830. L'Harmattan Kiadó. Bp. 2007. 254 old.

Unitárius Élet. A Magyarországi Unitárius Egyház lapja. Szerk.: *Balácsi László, Kelemen Miklós, Léta Sándor*. Bp. 2009. 6. 28. old. – A tartalomról: *Jancsiknak B. Márta*: Dévai emlékezéskönyv; *Jakab Júlia*: Újból életrel a magyarországi unitárius ifjúsági szervezet; *Szárász Miklós György*: Ariánusok, trinitáriusok, unitáriusok.

Újpesti Helytörténeti Értesítő. Az Újpesti Helytörténeti Alapítvány lapja. Szerk.: *Rojkó Annamária*. 2009. 4. 32. old. – *Rojkó Annamária*: Palota-Ujfalú nincs a térképeken; *Varga Károly*: Az Istvánfalvi MÁV Főműhely; *Lőrincz Róbert*: Az istvánhegyi kápolna dokumentuma a dunakeszi Szent Mihály-templom Historia Domusában; *dr. Szerényi Antalné*: A régi Újpest elfeledett alakja: Papir Sándor; *Dr. Rokolya Gábor*: A polgári kor újpesti

közjegyző; *Rojkó Annamária*: Epizódok Aschner Lipót életéből 7. rész: Szabadulás és „külszolgálat”; *Kriszán Sándor*: Újpest dunai átkelőhajózása – A megyeri rév története, 4.; *Valachi Anna*: Rákóczi Sándor ihlető újpesti élményei; *dr. Kriszka György*: A „láthatatlan” lép látványos őszi diszruhában; *Hirman László*: Ifj. Wolfner Gyula; *Szóllósy Marianne*: Regénybe illő történet.

Úton. Húszéves a Palóc Társaság. Szerk.: *Z. Urbán Aladár. Palóc Társaság 2009. 200. old. – A tartalomról: Balassi Bálint emlékezete; Krúdy Gyula hazatért; Magyar kultúra napja; Kedves virágai a Palócföldnek; Örökség Népfőiskolai tábor; Sajó Sándor emlékezete; Magyar írás – Rovásírás; Honismereti tőrak; Palócföldi pedagógusok találkozói. Z. Urbán Aladár*. Mondják, mondjuk, Holnap vagy, Gyermekem; *Hardy F. Gábor*: A szécsénykovácsi könyvtár köszöntése; *Mészáros Attila*: Köszvényen; *Böhm András*: „Mindenkinek tegye dolgát”; *Halász Péter*: Nemzeti örökségünk része – a honismereti mozgalom; *Kanisza József*: A Krúdy Gyula Irodalmi Kör életéről; *Praznovszky Mihály*: A kettő, ami egy; *Andor Csaba*: A Madách Irodalmi Társaság tevékenysége; *Bozó Vilmos*: Bemutatkozunk; *Leidinger Dániel*: Nagy tisztelettel köszöntöm a húszéves Palóc Társaságot!; *Szöke István Atilla*: S belébüvök mindörökre; *Biró József*: A magyarság szabir-onogur eredete; *Friedrich Klára*: Még látható rovás emlékeink. *Bédi Viktor*: Mesét mondok, valóságot – Nagyszüleim emlékeiből; *Kún Emese*: Itt ringatták bölcsőm; *Juhász Egon*: Itt ringatták bölcsőm; *Magó Ádám*: Mit üzen Kölcsey Himnuszával a ma emberének?; *Deminger Csilla*: Örökségünk megőrzésére; *Mészáros Attila*: Ami engem foglalkoztat; *Kúcs Ildikó*: Régen volt, igaz volt; *Miklái Attila*: Mi lesz velünk, magyarokkal? – Jövőkép; *Bodor Gergely*: Mi lesz velünk, magyarokkal?; *Kádár Hanga*: „Vár állott, most köhalom” – Pusztuló emlékeink; *Szomolai Csilla*: Amiről egymás között beszélünk; Jó Palócok.

MEGRENDELŐLAP

Megrendelem a HONISMERET című folyóiratot példányban.

Az előfizetési csekket az alábbi címre kérem:

Név: irányítószám:

Cím:

Az előfizetés díja egy évre: 1980,- Ft, fél évre: 990,- Ft

A megrendelőlapot kérjük a Honismereti Szövetség címére visszaküldeni:
1370 Budapest, Pf. 364. Tel./fax: 327-77-61

Dátum: alíráás

A csejtei vár egykor és ma

M. Pázmány Kata írásához

460 Ft

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM
OKM

MYKL
MAGYAR MŰVELŐDESI INTÉZET
ÉS KÉPZŐMŰVELÉSI LEKTORÁTUS

MNM

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Barabás Miklós Bethlen Gáborról készült festménye
a nagyenyedi kollégiumban (*Trunchi Péter* felvétele)

